

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2958/2019
24.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиља АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Томислав Благојевић, адвокат из ..., против туженог Оператора дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“ ДОО Београд, Огранак „Електродистрибуција“ Крагујевац, (скраћено пословно име) „ЕПС Дистрибуција“ ДОО Београд, чији је пуномоћник Владимир Јанковић, адвокат из ..., ради чинидбе и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиља изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2006/18 од 25.01.2019. године, у седници одржаној 24.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиља изјављена против одлуке садржане у ставу другом изреке пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2006/18 од 25.01.2019. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена ревизија тужиља изјављена против одлуке садржане у ставу првом изреке пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2006/18 од 25.01.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Аранђеловцу, Судске јединице у Тополи П 1135/16 од 02.09.2016. године, која је исправљена решењем истог суда П 1135/16 од 01.02.2018. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да са кп.бр. .../... КО ..., власништво тужиља измести стуб и далековод високог напона, који су постављени без сагласности власника. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљама на име накнаде штете – изгубљене добити, због немогућности коришћења дела кп.бр. .../... КО .. исплати појединачно наведене износе, са законском затезном каматом од доспелости сваког износа до исплате, како је то ближе наведено у овом ставу изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиља којим су тражиле да се обавезе тужени да им солидарно исплати на име умањења тржишне вредности кп.бр. .../... КО ..., због постављања далековода 218.650,00 динара, са законском затезном каматом од 21.08.2012. године до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиљама на име трошкова поступка плати 198.607.00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2006/18 од 25.01.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужила и потврђена првостепена пресуда у ставу трећем изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом, другом и четвртном изреке, тако што је одбијен, као неоснован захтев тужила којим су тражиле да се обавезе тужени да са кп.бр. .../... КО ... измести стуб и далековод високог напона, који је постављен без сагласности власника парцеле, као и захтев тужила којим су тражиле да се обавезе тужени да им на име накнаде штете – изгубљене добити због немогућности коришћења дела кп.бр. .../... КО ... исплати појединачно наведене износе, са законском затезном каматом од доспелости до исплате, и обавезане су тужиле да туженом на име трошкова поступка солидарно плате 160.220,00 динара, а одбијен је, као неоснован захтев тужила за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против првостепене пресуде донете у другом степену тужиле су благовремено изјавиле ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 87/18), и утврдио да ревизија изјављена против одлуке садржане у ставу другом изреке другостепене пресуде није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Супротно наводима ревизије, у поступку пред другостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле су сувласнице кп.бр. .../... КО ... уписане у ЛН бр. ... КО ..., као и породичне стамбене зграде изграђене на тој парцели, по основу наслеђа иза оца, који је умро 1994. године. Тужени је са Фондом за грађевинско земљиште СО Рача дана 05.04.2005. године закључио уговор о заједничком финансирању реконструкције далековода на територији Приликом реконструкције далековода испоштовани су технички прописи и исти је изграђен у складу са њима, сигуран је, исправан је и постављен је у истом правцу где се и раније простирао електровод, а један стуб је постављен и на парцели тужила, који тужилама евидентно чини сметње, да је могуће измештање стуба из дворишта тужила, тако што би се исти поставио по оси далековода изван дворишта тужила, а измештање стуба није праћено значајним трошковима, будући да би оквирна цена измештања стуба била око 30.000,00 динара.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио захтев тужила, применом члана 5. и 8. Закона о експропријацији и члана 49. Закона о основама својинскоправних односа и обавезао туженог да са парцеле тужила измести стуб далековода високог напона, са образложењем да је исти постављен без њихове сагласности, да тужилама евидентно чини сметње, да је могуће измештање стуба из дворишта тужила, тако што би се исти поставио по оси далековода изван дворишта тужила, а да измештање стуба није праћено значајним трошковима, будући да би оквирна цена измештања стуба била око 30.000,00 динара. С обзиром на то да је усвојио овај захтев тужила, првостепени суд је одбио, као неоснован захтев тужила којим су тражиле да се обавезе тужени да им на име умањена тржишне вредности

њихове парцеле, због постављања стуба далековода исплати 218.650,00 динара, са каматом. Првостепени суд је обавезао туженог и да тужилама накнади материјалну штету на име измакле користи за период од 2010. године закључно са 2014. годином, сматрајући да тужиле имају право на накнаду овог вида материјалне штете, јер у том периоду нису могле да користе део своје парцеле, због постављеног стуба далековода.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у делу у коме је обавезан тужени да измести спорни стуб далековода високог напона са парцеле тужила, сматрајући да нема места измештању, јер је изградњом електромереже конституисана законска стварна службеност проласка кабла електричне енергије изнад парцеле тужиле и постављањем стуба на њихову парцелу, на основу члана 51. Закона о основама својинскоправних односа, при томе имајући у виду да је и пре реконструкције електромереже преко парцеле тужила постојала електромережа али преко дрвеног стуба, који је реконструкцијом мреже уклоњен али је у земљи остао део истог у непосредној близини сада бетонског стуба и без обзира на чињеницу да тужени нема њихову сагласност за ову реконструкцију. Другостепени суд је, с обзиром да је утврдио да је конституисана законска стварна службеност проласка кабла електричне енергије изнад парцеле тужиле и постављањем стуба на њиховој парцели, преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован и захтев тужила за исплату накнаде материјалне штете на име изгубљене добити, због немогућности коришћења дела парцеле за 2010., 2011., 2012., 2013. и 2014. годину, јер је сматрао да тужиле сагласно члану 53. став 3. Закона о основама својинскоправних односа немају право на накнаду ове штете, већ да би тужиле у таквој ситуацији евентуално имале право на накнаду прописану наведеним чланом, а што тужиле нису тражиле.

Оцењујући наводе ревизије, Врховни касациони суд је утврдио да је побијана другостепена одлука донета уз правилну примену материјалног права, са којих разлога су неосновани наводи ревизије.

Чланом 51. Закона о основама својинскоправних односа, прописано је да се стварна службеност заснива правним послом, одлуком државног органа и одржајем. Чланом 53. ставом 1. истог закона, прописано је да одлуком суда или другог државног органа стварне службености установљава се када власник повласног добра у целини или делимично не може користити то добро без одговарајућег коришћења послужног добра, као и у другим случајевима одређеним законом, док је ством 3. истог члана прописано да на захтев власника послужног добра, надлежни државни орган утврђује и одговарајућу накнаду коју је власник повласног добра дужан да плати власнику послужног добра.

Према правном ставу усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда одржаној 23.01.2017. године, правни основ потраживања тужилаца због проласка кабла електричне енергије ваздушним путем изнад њихових катастарских парцела је стварноправног карактера - конституисања законске стварне службености на основу члана 51. Закона о основама својинскоправних односа, а не фактичка експропријација, док се висина одговарајуће накнаде одређује на основу члана 53. став 3. Закона о основама својинскоправних односа.

Када се имају у виду напред цитиране одредбе Закона о основама својинскоправних односа и правни став Врховног касационог суда, а код утврђеног да је тужени на основу уговора закљученог са Фондом за грађевинско земљиште СО Рача

од 05.04.2005. године извршио реконструкцију далековода у месту ..., да је далековод постављен у истом правцу где се и раније простирао и да је спорни стуб далековода постављен на истом месту на парцели тужиље где је био и претходни дрвени стуб, као и да су приликом реконструкције далековода испоштовани технички прописи и исти је изграђен у складу са њима, то је правилно одлучио другостепени суд када је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован захтев тужиља којим су тражиле да се са њихове парцеле измести стуб далековода високог напона, с обзиром да је изградњом и реконструкцијом далековода и постављањем стуба далековода високог напона на парцели тужиља конституисана законска стварна службеност на основу члана 51. Закона о основама својинскоправних односа. Наиме, изградњом електромреже (водовод и електричне струје), односно реконструкцијом исте конституисана је законска стварна службеност преласка водова преко парцеле у својини тужиља и постављањем стуба далековода на парцели тужиља, на основу члана 51. Закона о основама својинскоправних односа, са којих разлога нема места измештању стуба далековода. С тим у вези, тужиље би имале прво на накнаду за конституисану стварну службеност на основу члана 53. Закона о основама својинскоправних односа, а не на накнаду материјалне штете – изгубљене добити, па је правилно одлучио другостепени суд када је преиначио првостепену пресуду и одбио, као неоснован и овај захтев тужиља.

Са напред наведених разлога, неосновани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права и са којих разлога је на основу члана 414. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Како су тужиље ревизију изјавиле и против става првог другостепене одлуке, то је Врховни касациони суд ценио дозвољеност изјављене ревизије на основу члана 403. став 3. ЗПП, и утврдио да ревизија у наведеном делу није дозвољена.

Чланом 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој правној ствари поднета је 21.08.2012. године, а вредност предмета спора побијаног дела је 218.650,00 динара, па како очигледно вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то је одлучено као у ставу другом изреке, на основу члана 413. ЗПП.

С обзиром да тужиље нису успеле у поступку по ревизији, то исте немају право на те трошкове, са којих разлога је одлучено као у ставу трећем изреке, на основу члана 165. ЗПП.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић